

TROPY PRAGADÓW I PIEKŁO, CZYLI CO KRYJĄ ŚWIĘTOKRZYSKIE LASY

To wyprawa dla osób dorosłych, gotowych na dłuższe przejścia po trasach z krótkimi, ale znacznymi przewyższeniami.

Informacje o wyprawie

Czas wyprawy:	3 dni
Noclegi:	Pokój gościnny Bysiów, Bysiów 1, 97-570 Przedbórz
Liczba kilometrów do przejścia łącznie:	14 km
Liczba kilometrów do przejechania łącznie:	224 km
Sugerowana liczba osób na wyprawie:	2

Dlaczego tutaj?

Województwo świętokrzyskie poleca się szczególnie miłośnikom geologii. My polecamy połączenie geologii z lasami w doborowym towarzystwie dilozaurów, legendarnego Dębu Bartek oraz Piekła. Na zakończenie rzut okiem z Miedzianki, nad lasami, na Zamek w Chęcinach. Świętokrzyskie czas zacząć!

Obiekty wymagające rezerwacji

Pokój gościnny Bysiów, Bysiów 1, 97-570 Przedbórz	44 685 40 10 przedborz@lodz.lasy.gov.pl
---	--

Propozycja programu wyprawy

Piątek

1.	Zakwaterowanie w Pokoju gościnnym Bysiów
2.	Spacer ścieżką edukacyjną Bysiów do zbiornika retencyjnego i z powrotem (ok. 6 km, czas przejścia ok. 1,5 h)
3.	Kolacja w zakresie własnym w Pokoju gościnnym Bysiów. Nocleg w Pokoju Gościnnym Bysiów.

Sobota

1.	Śniadanie w zakresie własnym w Pokoju gościnnym Bysiów
2.	Przejazd na parking leśny przy drodze na teren Rezerwatu „Gagaty Sołtykowskie” - ok. 58 km, czas przejazdu ok. 60 min - (UWAGA: wjazd na parking z drogi krajowej nr 42) oraz przejście do rezerwatu od parkingu oznakowaną ścieżką aż do wiaty ze śladami dinozaurów (odległość ok. 1,5 km, czas ok. 15 min). Przejście do rezerwatu od parkingu oznakowaną ścieżką aż do wiaty ze śladami dinozaurów (odległość ok. 1,5 km, czas ok. 15 min). spacer i zwiedzanie terenu Rezerwatu Gagaty Sołtykowskie (czas zwiedzania ok. 1 h) następnie powrót na parking przy wejściu na teren Rezerwatu (odległość ok. 1,5 km, czas ok. 15 min)
3.	Obiad we własnym zakresie podczas przejazdu na parking przy Dębie Bartek. Przejazd na parking przy Dębie Bartek (odległość ok. 20,5 km, czas ok. 20 min)- przejście i zwiedzanie terenu wokół Dębu Bartek (odległość około 100 m, czas zwiedzania ok. 30 min)
4.	Przejazd na parking przy Pomniku przyrody Skałki Piekło (odległość ok. 42 km, czas ok. 45 min) oraz zwiedzanie Pomnika przyrody Skałki Piekło (czas zwiedzania ok. 30 min)
5.	Przejazd na parking przy rezerwacie „Piekiełko Szkuckie” (odległość ok. 30 km, czas ok. 35 min) oraz zwiedzanie rezerwatu „Piekiełko Szkuckie” (czas zwiedzania 30 min)
6.	Powrót do Pokoju gościnnego Bysiów (ok. 18 km, czas przejazdu ok. 18 min). oraz kolacja w zakresie własnym. Nocleg w Pokoju gościnnym Bysiów

Niedziela

1.	Śniadanie w zakresie własnym w Pokoju gościnnym Bysiów
2.	Przejazd do miejscowości Gałęzice na miejsce postoju pojazdów z wiatą (przy wiacie na końcu miejscowości Gałęzice) - odległość ok. 59 km, czas przejazdu ok. 1 h

3.	Przejście nieoznakowaną ścieżką do Jaskini Piekło – kierujemy się około 50 m drogą od wiaty w kierunku miejscowości, od której przyjechaliśmy i skręcamy w lewo. Dochodzimy do gospodarstwa i kierujemy się ścieżką w prawą stronę. Przy skrzyżowaniu dróg prosimy kierować się w stronę pobliskiego wzniesienia. Za około 100 metrów dojdziemy do szlaku niebieskiego i pierwszych „diabelskich” figurek. Wejście do jaskini znajduje się bezpośrednio przy niebieskim szlaku (odległość ok. 730 metrów, czas przejścia ok. 10 min) . Zwiedzanie jaskini i terenu wokół (czas zwiedzania ok. 30 min) Plik GPX - zwiedzanie jaskini i terenu wokół: https://czaswlas.pl/files/?id_plik=1094
4.	Powrót do miejscowości Gałęzice na miejsce postoju pojazdów (odległość ok. 600 metrów, czas przejścia ok. 6 min)
5.	Przejazd na parking Góra Miedzianka przy Muzealnej Izbie Górnictwa (odległość ok. 9 km, czas przejazdu ok. 12 min) oraz przejście do Rezerwatu Góra Miedzianka i wejście na Górę Miedzianka (odległość ok. 600 metrów, czas wejścia ok. 10 min). Zwiedzanie terenu Rezerwatu Góra Miedzianka (czas zwiedzania ok. 30 min)
6.	Powrót na parking Góra Miedzianka przy Muzealnej Izbie Górnictwa (odległość ok. 600 metrów, czas przejścia ok. 6 min) i zakończenie wyprawy

Ścieżka edukacyjna Bysiów

- Długość ścieżki w jedną stronę: 3km. Ścieżka składa się z czterech przystanków tematycznych oznaczonych tablicami edukacyjnymi I - „Las”, II „Gospodarka leśna”, III - „Ochrona przyrody”, IV - „Zagrożenia i ochrona lasu”
- Źródło: https://czaswlas.pl/obiekty/?p=2&id_obiekt=33533

Rezerwat Gałaty Sołtykowskie

- Rezerwat utworzono zarządzeniem Ministra Środowiska w 1997 roku na miejscu dawnej odkrywki gliny ceramicznej, z której w pobliskiej cegielni wyrabiano cegłę. Nazwa rezerwatu pochodzi od występujących w nim gagatów – czarnej, smolistej odmiany węgla brunatnego
- W latach pracy cegielni (do 1977 r.) górnicy kopiący glinę ceramiczną stosowali zimą gagat jako opał do koksowników by ogrzać się przy pracy. Po odkryciu walorów dekoracyjnych gagatów sołtykowskich, co zbiegło się w czasie ze wzrostu zainteresowania zbieractwem kamieni dekoracyjnych w latach osiemdziesiątych XX wieku, rozpoczęła się ich „dzika” eksploatacja. Zakończyła ją dopiero utworzenie rezerwatu
- Rezerwat chroni odsłonięcie geologiczne z zapisem paleośrodowiska rzeczno-jeziorno-bagiennego najwcześniejszej jury (około 201 milionów lat temu) oraz unikalne ślady roślinnej i działalności życia jurajskich zwierząt, w tym zwłaszcza dinozaurów.
- Źródło: http://geoportal.pgi.gov.pl/zrozumiec_ziemie/wycieczki/swietokrzyskie_1/dzien_V/punkt_5_3

Dąb Bartek – Pomnik przyrody i miejsce turystyczno-edukacyjne

- Dąb „Bartek” - wiek: ok 700 lat, obwód (na wysokości 130 cm): 324 cm, wysokość: ok 28,5 m. Najstarsze drzewo w województwie i jeden z najstarszych dębów w kraju. Pomnik przyrody rośnie w miejscowości Zagnańsk przy szosie Zagnańsk – Samsonów. „Bartek” posiada imponujące wymiary. Obwód pnia na wysokości 1,30 m wynosi 10,90 m, a rzut korony zajmuje powierzchnię około 604 m². Ze względu na wiek i rozmiary drzewo zabezpieczone jest 15 podporami
- Teren wokół „Bartka” jest zagospodarowany, znajdziemy tu ścieżkę wyposażoną w tablice edukacyjne oraz wiatę z miejscem na odpoczynek. Tuż obok „Bartka”, przy głównej drodze znajduje się aleja będąca pomnikiem przyrody ożywionej. Na odcinku 220 m rośnie około 50 drzew – klonów, lip, jesionów i grochodrzewów oraz 2 modrzewie polskie
- Więcej informacji na temat Dębu Bartek można uzyskać na stronie internetowej: <http://www.dabbarteknaszwspolnyznajomy.pl/>
- Źródło: https://czaswlas.pl/obiekty/?p=2&id_obiekt=17231 i https://czaswlas.pl/obiekty/?p=2&id_obiekt=23739

Pomnik przyrody Skałki Piekło

- Pomnik przyrody nieożywionej Skałki Piekło - garb morfologiczny o długości 100 m i rozciągłości WNW-ESE, znajdujący w szczytowej partii wzniesienia; w obrębie liczne występy i ścianki skalne, baszty zbudowane z piaskowców płytowych
- Obiekt jest położony pomiędzy wioskami Niebo i Piekło i przechodzi koło niego niebieski szlak pieszy ze Skarżyska-Kamiennej Pogorzałe do Kuźniaków o długości 81 km oraz czerwony szlak pieszy "Piekielny szlak" z Piekła do Nieba o długości ok. 250 km
- Źródło: https://czaswlas.pl/obiekty/?p=2&id_obiekt=17551

Rezerwat „Piekiełko Szkuckie”

- Rezerwat o pow. 2,5 ha położony jest w pobliżu miejscowości Szkucin. Obejmuje grupę skał – zlepieńców dolnojurajskich (czyli skał osadowych pochodzących z czasów dinozaurów) wraz z lasem mieszanym z pomnikowymi sosnami i dębami. Charakterystyczna struktura – twardsze otoczaki otoczone są piaszczystą, podatną na erozję, spoiną
- Źródło: https://rudamaleniecka.pl/pl/dla_turystow/warto_zobaczyc/

Jaskinia Piekło

- Jaskinia Piekło pod Skibami – jaskinia położona na północno-zachodnim stoku Góry Żakowej w Paśmie Zelejowskim, na wschód od Gałęzic. Łączna długość jaskini wynosi 57 metrów, z czego główny korytarz liczy 20 m. Do wnętrza prowadzą 4 otwory – duży, główny, przez który można łatwo dostać się do środka oraz 3 mniejsze o niewielkiej średnicy. Niedaleko głównego wejścia znajduje się niespełna metrowej głębokości zagłębienie, które prawdopodobnie powstało po zasypaniu szybu górniczego

- Teren wokół jaskini, wchodzący w skład rezerwatu Góra Żakowa, na przestrzeni od XV do XVII wieku był miejscem poszukiwań rud srebra i ołowiu
- W 1954 roku jaskinię objęto ochroną jako pomnik przyrody nieożywionej
- Jaskinia posiada bardzo ubogą szatę naciekową składającą się z kilku wystąpień polewy kalcytowej. Jaskinia, a w szczególności jej wąskie i trudno dostępne boczne korytarze są zamieszkałe przez nietoperze, wśród których można wymienić następujące gatunki: nocek duży, mroczek późny, gacek szary i mopek zachodni. Znaleźć tu można także niektóre gatunki pajaków
- Koło jaskini przechodzi szlak turystyczny niebieski szlak turystyczny prowadzący z Chęcina do Łagowa
- Nazwę Piekło okoliczna ludność nadała jaskini już w XVIII wieku. Według legendy, z jej czeluści miały wylatywać diabły, by zło na świecie czynić. Jaskini Piekło swoją nazwę zawdzięcza odległy o 7 km Raj.
- Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Jaskinia_Piek%C5%82o_pod_Skibami)

Rezerwat przyrody Góra Miedzianka

- Góra Miedzianka to charakterystyczne, widoczne z daleka wzniesienie o wysokości 356 m n.p.m. Od XIV wieku wydobywano na Miedziance rudy zawierające ok. 50% miedzi. Rezerwat o powierzchni 25 hektarów, utworzony w 1958 roku
- Cel ochrony: „Zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych obszaru o wyjątkowych walorach krajobrazowych, obejmującego najwyższe wzniesienie w Górach Chęcińskich, na którym znajduje się jedyne w Polsce stanowisko rzadko spotykanych minerałów, zwierząt i roślin oraz w celu zachowania istniejących na tym obszarze śladów dawnych prac górniczych, mających duże znaczenie dla historii kultury materialnej”
- W kopalniach Miedzianki wydobywano chalkopiryt, malachit, azuryt, a także odkryte przez J. Morozewicza: miedziankit, staszycyt i lubeckit. Rudy miedzi przetwarzane były między innymi w hucie w pobliskim Polichnie. Pozostałością eksploatacji górniczej są szyby i sztolnie. Na Miedziance znajduje się kilka jaskiń i schronisk skalnych, niektóre o znacznych długościach, na przykład jaskinia w sztolni Zofia o długości 279 metrów. Na zboczach Miedzianki występują leje i kieszenie krasowe. Roślinność stanowią krzewy tarniny, dzikiej róży, berberysu i jałowca
- Wierzchołek wzniesienia to doskonały punkt widokowy na okolicę
- Źródło: <http://swietokrzyskie.pl/atracje/rezerwaty-przyrody/rezerwat-przyrody-gora-miedzianka/>)

Informacja o wyprawie

Pokój gościnny Bysiów	65 zł /os/dobę (źr.: kontakt telefoniczny październik 2024 r.)
*Łącznie:	260 zł dla dwóch osób (bez kosztów paliwa i wyżywienia).

* Koszt łącznie nie zawiera m.in. kosztów paliwa i kosztów obiadu (nr kat. WSL2023022DOR, akt. 10.2024)